

Vyhlasenie Slovenského komitétu ICOM, Zväzu múzeí na Slovensku a Rady galérií Slovenska k súčasnej situácii v oblasti múzejníctva

Dolupodpísaní signatári, vedomí si našich mandátov a dôvery členskej základne slovenských múzeí a galérií, týmto vyjadrujeme hlboké znepokojenie nad súčasnou situáciou v oblasti kultúrneho dedičstva, konkrétne v oblasti múzeí a galérií.

Máme za to, že viaceré kroky v gescii Ministerstva kultúry Slovenskej republiky sú prijímané a komunikované ako demonštrácia sily a nie ako výsledok uvažného výkonu verejnej moci. Rešpektujeme výsledok demokratických parlamentných volieb a vôľu občanov, ako aj naratívy, obsiahnuté v programovom vyhlásení vlády. Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky však svojimi krokmi nielenže nekoná v súlade s programovým vyhlásením vlády, ale ho minimálne v oblasti dialógu s kultúrnou verejnosťou priamo porušuje. Navyše, ministerstvo podľa medializovaných informácií nad rámec programového vyhlásenia vlády uvažuje so zásadnou reštrukturalizáciou národných zbierkotvorných inštitúcií, hoci zatiaľ žiadnym spôsobom na tieto medializované informácie nereagovalo ani ich nedementovalo, čo v nás vyvoláva viac otázok než odpovedí.

Rovnako nespochybňujeme zákonnosť personálnych zmien v kľúčových erbových inštitúciách rezortu kultúry, akými sú Slovenské národné múzeum či Slovenská národná galéria, avšak ani napriek dlhšiemu časovému odstupu a našej snahe – bohužiaľ – nielenže nepoznáme dôvody odvolaní generálnych riaditeľov týchto inštitúcií, ale predovšetkým nepoznáme víziu novo menovaných štatutárov pri ochrane nášho spoločného kultúrneho dedičstva. Táto skutočnosť nás v nadväznosti na nedostatočný spôsob komunikácie zo strany rezortu kultúry naplňa obavami o ďalšie odborné smerovanie týchto kultúrnych inštitúcií.

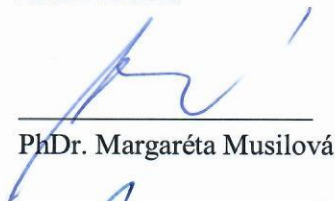
Kvôli zmenám vo Fonde na podporu umenia, ktorý bol napriek svojim nedostatkom jedným z relatívne fungujúcich a operatívnych nástrojov podpory ochrany a prezentácie kultúrneho dedičstva, opakovane dochádza k paralyzovaniu jeho činnosti, čo má v praxi podstatný vplyv na základné odborné a prezentačné aktivity múzeí a galérií. K podobnej situácii dochádza aj v iných dotačných schémach v rezorte kultúry.

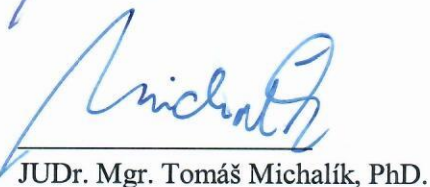
Rozumieme potrebe konsolidácie verejných financií, máme však za to, že konsolidačné kroky je potrebné viesť v prepojení s odborníkmi, aby nedošlo k nenávratným stratám. Nevyhýbame sa diskusii o efektívite aj v oblasti múzeí a galérií, avšak zatváranie týchto inštitúcií považujeme za prostriedok *ultima ratio*, ktorý v dlhodobom horizonte spôsobí spoločnosti - predovšetkým mladším generáciám - väčšie škody než ušetrených niekoľko desiatok tisíc eur. Viaceré slovenské múzeá a galérie v súčasnosti čelia tlakom, ktoré sú v rozpore s Etickým kódexom ICOM v oblasti odbornosti a profesionality výkonu odborných činností.

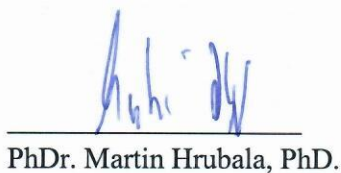
Ako zástupcovia príslušných stavovských organizácií týmto vyzývame Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky na transparentné komunikovanie chystaných procesov a aktívny dialóg s odbornou múzejnou a galerijnou obcou. Naším spoločným záujmom je transparentný výkon verejnej moci, aplikácia objektívnych kritérií v oblasti kultúrneho dedičstva, ochrana ktorého je verejným záujmom a postupy v súlade s medzinárodným Etickým kódexom ICOM. Kultúra má úžasnú silu – silu spájať rôznych ľudí a pôsobiť v zlých časoch ako prirodzený tmel spoločnosti. Prosíme, neberte kultúre a kultúrnemu dedičstvu túto úžasnú vlastnosť.

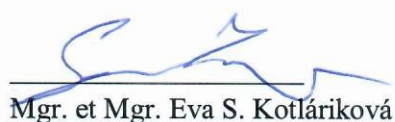
V Banskej Bystrici, 11. decembra 2024

za SK ICOM:

PhDr. Margaréta Musilová

JUDr. Mgr. Tomáš Michalík, PhD.

PhDr. Martin Hrubala, PhD.

Mgr. et Mgr. Eva S. Kotláríková

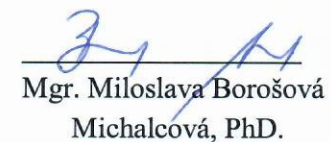
za ZMS:

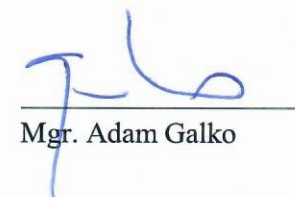

Ing. Marián Majerník

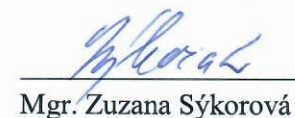

Mgr. Michaela Škodová

Ing. Štefan Engel, PhD.

za RGS:

Mgr. Miloslava Borošová
Michalcová, PhD.

Mgr. Adam Galko

Mgr. Zuzana Sýkorová